

برنامه و اساسنامه‌ی

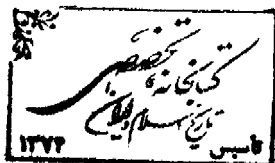
حزب دمکرات کردستان (ایران)

مصوب کنفرانس سوم حزب

خرداد ۱۳۵۰ - ۱۹۷۱

بها ده ریال

پیش‌گفتار

۱ - مدنهاست خلق کرد برای آزادی و در راه تحصیل حق تعیین سرنوشت خود مبارزه میکند . سراسر قرن نوزدهم شاهد گذشته‌ی خونین ملت ماست . از آغاز قرن بیستم تا جنگ دوم جهانی ، این مبارزه در همه‌ی بخشهای کردستان همچنان ادامه داشته‌است . در طی مبارزه‌ی خلقهای آزادیخواه جهان علیه ارتجاع و فاشیسم ضرورت تاریخی برای تشکیل یک سازمان سیاسی که قادر بر رهبری مبارزه‌ی خلق کرد باشد ، بوجود آمده بود . برای تأمین این منظور بود که خلق کرد در کردستان ایران از وضع مساعدی که پس از بیست سال دیکتاتوری رضاشاه ایجاد شده بود ، استفاده نمود و حزب دمکرات کردستان را تشکیل داد . بدین ترتیب تشکیل حزب دمکرات کردستان نتیجه‌ی یک ضرورت تاریخی و نشانه‌ی هشجاری و آگاهی فرزندان پیشرو خلق کرد بود . از همان تاریخ حزب دمکرات کردستان که پیشروترین فرزندان خلق کرد در صفوف خود گرد آورده‌است رهبر و سازمانده نیروهای دمکراتیک و ضد امپریالیستی کردستان ایران است .

تشکیل حزب دمکرات کردستان نقطه‌ی تحولی در تاریخ خلق کرد بشمار می‌رود و سرآغاز دوران نوینی از مبارزه‌ی ملت ما است . برهبری حزب دمکرات کردستان بود که ملت کرد برای نخستین بار در تاریخ معاصر خود امکان یافت حکومتی ملی در قسمتی از خاک کردستان برسر کار آورد که داشت باآرزوهای دیرین او تحقق می‌بخشید . عمر این حکومت تنها یک‌سال بود و پس از عقب‌نشینی جنبش خلقهای ایران یکبار دیگر دیکتاتوری نظامی و استبداد برهمه‌ی کردستان ایران تسلط یافت . ولی خلق کرد از پیکار باز نایستاد و برای تحقق بخشیدن باآرمانهای حزب دمکرات کردستان همچنان بمبارزه ادامه می‌دهد .

حزب دمکرات کردستان بیست و پنج سال مبارزه‌ی دشوار ، پراز فراز و نشیب و پراز فداکاری و جانبازی پشت سر گذاشته‌است . واضح است حزب ما در طی این مدت ورزیده‌تر شده و از مبارزه‌ی خلق کرد و خلقهای دیگر تجربه اندوخته‌است .

این برنامه در شرایط نوین کنونی جهان و خاورمیانه و ایران با توجه به تحولات عمیق سیاسی و پیشرفتهای اجتماعی و علمی و اتکنیکی در جهان و همچنین با در نظر گرفتن مرحله‌ی کنونی مبارزه‌ی خلقهای ایران و شرایط ویژه‌ی کردستان ایران تدوین گردیده‌است .

۲ - دوران ما دوران رهائی خلقهای ستمدیده .
 از زیر بار ستم امپریالیزم ، دوران تضعیف
 جبهه‌ی امپریالیستی در سراسر جهان ، دوران
 پیدایش و توسعه‌ی سوسیالیزم و پیشرفت
 نیروهای دمکراتیک و آزادیبخش در همه‌ی
 کشورهاست . در طی مدت بیست و پنج سال
 بعد از جنگ دوم جهانی آنچنان تحولات سیاسی در
 جهان رخ داده که سیمای سیاسی جهان را تغییر
 داده است . سیستم استعماری کاملاً متلاشی شده
 و جز نواحی چند در افریقا مستعمره‌ای در دنیا
 باقی نمانده است . دهها ملت کوچک و بزرگ حق
 تعیین سرنوشت بدست آورده و دولت‌های مستقل
 خود را تشکیل داده‌اند .

در بسیاری از کشورها این پروسه‌ی سیاسی
 با يك تحول عمیق اجتماعی توأم بوده است . در
 این کشورها جامعه‌ی عقب مانده‌ی کهنه از بین رفته
 و جای خود را بیک جامعه‌ی مترقی نوین داده است .
 طبقات ستمگر و مرتجع وابسته به امپریالیزم که
 بر سر کار بودند قدرت سیاسی را از دست داده‌اند ،
 نفوذ اقتصادیشان کاهش یافته و نیروی خلق و
 نمایندگان قشرهای مترقی جامعه قدرت را در دست
 گرفته‌اند .

فئودالیزم و روابط فئودالی در بسیاری از
 کشورها متلاشی شده و راه پیشرفت جامعه در این

کشورها هموار شده است . بطور کلی نیروهای اجتماعی که قادرند جامعه‌ی بشری را به پیش برانند آزادی عمل بدست آورده‌اند و این امکان برایشان بوجود آمده که بتوانند جامعه‌ای بهتر ، متریقی‌تر و انسانی‌تر بسازند .

کشورهائیکه از حیث اقتصادی پیشرفته بودند در سایه‌ی دستاوردهای دانش و تکنیک که امکان بی‌نظیری برای پیشرفت اقتصادی بوجود آورده ، توانسته‌اند رشد اقتصادی خود را سریع‌تر سازند و سطح زندگی ساکنین خود را ارتقاء دهند . انقلاب علمی و تکنیکی امکان واقعی برای همه‌ی کشورها بوجود آورده تا عقب‌ماندگی خود را از بین ببرند و زندگی شایسته‌ی انسان ثلث سوم قرن بیستم که ما در آن بسر میبریم ، تأمین کنند . ولی درحالیکه برخی از کشورها امکان یافته‌اند سطح زندگی اکثریت ساکنین خود را بالا ببرند و جامعه‌ای مصرفی بسازند که بستاری از کالاهارا بفراوانی در اختیار مردم بگذارد ، صدها میلیون نفر در آسیا و افریقا و امریکای لاتین قادر نیستند احتیاجات ضروری و ابتدائی زندگی را تأمین کنند . حتی در برخی از کشورها بسیاری از آنان مستقیماً از گرسنگی میمیرند . این یکی از برجسته‌ترین تضادهای جامعه‌ی کنونی بشری است .

کشورهای امپریالیستی همچنان از نیروی

اقتصادی و سیاسی خود برای حفظ روابط بین‌المللی غیرمتساوی استفاده میکنند . هنوز هم ملل ستمدیده‌ی پیشین بویژه ملل کوچک تأثیر ناچیزی در تکوین سیاست بین‌المللی دارند و حتی بارها اتفاق می‌افتد که حقوق مشروع آنها از طرف امپریالیستها پایمال گردد . با اینهمه رابطه‌ی استعماری سابق در اساس از بین رفته و یک جبهه‌ی وسیع ضد امپریالیستی از کشورهای سوسیالیستی و دمکرات ، از کشورهایی که اخیراً آزاد شده‌اند ، از ملل کشورهای که در راه آزادی مبارزه میکنند تشکیل شده که تبدیل به نیروی پرتوانی گردیده و با پشتیبانی افکار عمومی جهان مترقی به عامل مهمی در سیاست جهانی مبدل شده‌است . وضعی پیش آمده که ملل کوچک نیز با تکیه به نیروی خود و استفاده از همدردی بشریت مترقی قادرند حقوق مشروع خود را بدست آورند و از آن دفاع نمایند .

۳ - ایران در طی دوران بعد از جنگ دوم جهانی از لحاظ اقتصادی و اجتماعی و سیاسی دچار تحولات فراوانی گردیده‌است . در واقع هم ایران نمیتوانست از تحولات عمیقی که در جهان روی داده کاملاً برکنار بماند . ولی تحولاتی که در ایران انجام گرفته جوابگوی امکانات اقتصادی و طبیعی کشور ما نیست . ایران هنوز هم کشور

عقب مانده‌ای محسوب می‌گردد . علاوه این تحولات بیشتر بنفع طبقات حاکمه و مزدوران وابسته بدربار و دولت انجام گرفته و توده‌های مردم همچنان در فقر و بدبختی بسر می‌برند . اکثریت مردم ایران بویژه در دهات همچنان بیسوادند و از کمک بهداشتی و پزشکی محروم می‌باشند .

ترکیب اجتماعی دهات تا حد زیادی دچار دگرگونی شده . فئودالها و ملاکین بزرگ بعنوان طبقه در اساس از بین رفته و جای خود را به بورژوازی ده داده‌اند که از خرده‌ملاکین و دهقانان ثروتمند تشکیل شده . منظور رژیم شاه و امپریالیزم که از این دگرگونی پشتیبانی کرده و میکنند توسعه‌ی بازار سرمایه‌داری و ایجاد بورژوازی در ده است که از طرفی تبدیل بیک پایگاه اجتماعی برای رژیم بشود و از طرف دیگر راه توسعه‌ی سرمایه‌داری را هموار سازد . واضح است در صنعت نیز رژیم بخش خصوصی را بزبان بخش عمومی تقویت میکند و برای وارد کردن و بکارانداختن سرمایه‌ی بیگانه زمینه‌ی مساعد فراهم می‌سازد . در اینجا نیز منظور همانا توسعه‌ی سرمایه‌داری در صنعت است . بدین ترتیب ایران بعنوان یک کشور عقب‌مانده بطور کلی راه توسعه سرمایه‌داری را پیش گرفته ، راهی که تجربه‌ی بسیاری از کشورهای عقب‌مانده‌ی دیگر اشتباه‌آمیز

بودن آنها ثابت نموده و بوضوح نشان داده است که انتخاب این راه بضرر توده‌های مردم است .
کونسرسیوم بمشابهی بزرگترین پایگاه اقتصادی و سیاسی امپریالیزم در ایران هنوز هم نه تنها سالیانه صدها میلیون دلار ثروت نفتی ایران را به تاراج میبرد ، بلکه خود بدولتی در داخل دولت ایران تبدیل شده است ، در کلیه سازمانهای دولتی از بالا تا پائین صدها نفر چیره‌خوار دارد و در تعیین سیاست عمومی کشور نقش موثری بازی میکند .

رژیم ایران در سیاست خارجی هم از امپریالیستها بویژه امپریالیزم امریکا پیروی میکند . گذشته از عضویت در پیمان سنتو که یک دسته‌بندی نظامی امپریالیستی ضد خلقهای خاورمیانه محسوب میگردد ، ایران یک پیمان دو جانبه‌ی نظامی هم با ایالات متحده‌ی امریکا منعقد کرده و از اینراه هزاران مستشار امریکائی بر ارتش و پلیس و ژاندارمری ایران تسلط یافته‌اند .

در ایران امروز ، دیکتاتوری بمنتهی درجه‌ی خود رسیده است . اثری از آزادی و دموکراسی باقی نمانده . احزاب ملی و مترقی ، سندیکاها و سازمانهای دموکراتیک صنفی ، همه غیرقانونی اعلام شده‌اند . آزادی بیان و مطبوعات زیر پا گذاشته

شده ، نمایندگان مجلس شورا و سنا از طرف شاه تعیین میشوند و قوای مقننه ، اجرائیه و قضائیه همه در دست شاه متمرکز گردیده است . ارتش و پلیس و سازمان امنیت بر جان و مال مردم مسلطند و ایران به زندانی برای همهی انسانهای شرافتمند و آزادیخواه تبدیل شده است . بدینسان يك تضاد گریه بین قدرت سیاسی موجود در کشور و تحولات اقتصادی و اجتماعی ، بین شاه و درباریان و جیره خواران شاه از طرفی و خلقهای ایران از طرف دیگر بوجود آمده که تنها راه حل آن يك انقلاب عمیق اجتماعی است .

۴ - کردستان ایران از حیث اقتصادی و اجتماعی منطقه ای عقب افتاده در داخل کشوری عقب افتاده محسوب میگردد . گرچه کردستان ایران از لحاظ طبیعی و ثروت زیرزمینی غنی است ولی در واقع یکی از عقب افتاده ترین مناطق ایران بشمار میرود . تغییرات اقتصادی و اجتماعی کردستان حتی به پای مناطق دیگر ایران نیز نمیرسد . وضع اقتصادی ، بهداشتی و فرهنگی ساکنین کردستان ایران تغییر بسیار ناچیزی یافته ، سطح زندگی پائین است و زحمتکشانش در فقر و بدبختی بسر میبرند . دهات کردستان از کمکهای پزشکی و درمانی و مدرسه و عمران کاملا محرومند .

کردستان ایران بیش از هر منطقه‌ی دیگر ایران میلیتاریزه شده . قانون در اینجا هیچ مفهومی ندارد . مأمورین ارتش ، ژاندارمری و سازمان امنیت همه‌ی قدرت را در دست دارند . ستم ملی سراسر کردستان ایران را فراگرفته . رژیم شاه در نیمی‌ی دوم قرن بیستم هم هنوز نیمخواهد اعتراف نماید که در ایران خلقی بنام کرد وجود دارد که بخشی از ملت کرد است . ملتی که در کشورهای مجاور ایران در سرزمین نیاگان خود زندگی میکند . کودکان کرد از کودکی باید به زبان فارسی درس بخوانند و مجبورند که در مدارس فارسی صحبت کنند . انتشار مطبوعات به زبان کردی ممنوع است . فرهنگ ملی کرد برای پیشرفت ، زمینه‌ی مساعد ندارد . کارمندان عالیرتبه اغلب کرد نیستند . کوچکترین خواست ملی با خشونت سرکوب میگردد . سیاست فارس کردن کردها که از زمان رضاشاه آغاز شده بود ، همچنان ادامه دارد . آثار ستم ملی در کلیه‌ی شئون حیات اقتصادی و سیاسی و اجتماعی کردستان ایران بچشم میخورد . کردستان ایران به زندان خلق کرد تبدیل گردیده است .

۵ - بدین ترتیب امپریالیسم و رژیم شاه و دستیارانش در کردستان دشمن خلق کرد و سد راه ترقی کشور مامحسوب میگردند . مبارزه‌ی

خلق ما علیه آنهاست • حزب ما بر این عقیده است که خلقهای ایران نیز در وضع مشابهی قرار دارند و دشمنان خلق کرد همانا دشمنان خلقهای دیگر ایرانند • حزب دمکرات کردستان حساب خلقهای ایران را از حساب سردمداران رژیم شاه جدا کرده است • حزب ما بر این عقیده است که راه رهایی ایران ایجاد جبهه‌ای وسیع و متحد ضد امپریالیستی است که گلیه‌ی نیروهای دمکراتیک و سازمانهای سیاسی و صنفی مترقی را بر اساس برنامه‌ی مشترک در صفوف خود گرد آورد • حزب دمکرات کردستان معتقد است که برای رهایی ایران از زیر نفوذ امپریالیزم و برای استقرار دمکراسی در ایران و تامین حقوق ملی خلق کرد باید رژیم ارتجاعی شاه سرنگون گردد و در چهارچوب ایران دمکراتیک حکومت خودمختار کردستان تشکیل شود تا به خواسته‌های دیرین خلق کرد جامه‌ی عمل پپوشاند •

مبارزه برای ایجاد حکومت خودمختار کردستان که خواستی است درازمدت با مبارزه برای تحقق بخشیدن به برخی از خواستها در چهارچوب رژیم کنونی ایران منافات ندارد • حزب دمکرات کردستان بر آنست که از طریق مبارزه‌ی پیگیر میتوان رژیم را مجبور به عقب نشینی نمود • بدین جهت حزب ما در حال حاضر هم برای

تحقق بخشیدن به برخی از خواسته‌هایش از قبیل آزادی زندانیان سیاسی و برسمی شناساندن زبان کردی و غیره مبارزه میکند و معتقد است که مبارزه‌ی منظم میتواند این خواسته‌ها را به رژیم تحمیل کند .

۶ - برای نیل به آرمان اصلی خلق کرد که

عبارت از ایجاد حکومت خودمختار کردستان در چهارچوب ایران دمکراتیک میباشد ، حزب دمکرات کردستان اتحاد نیروهای دمکراتیک و ملی ایران را شرط اساسی می‌شمارد . تاریخ ۲۵ ساله‌ی جنبش دمکراتیک در ایران بوضوح نشان میدهد که امپریالیسم و رژیم شاه در ایران از فقدان اتحاد نیروهای انقلابی و پیشرو خلقهای ایران حد اکثر استفاده را کرده‌اند . در حقیقت سر بقای رژیم ضد ملی شاه درست در همین امر نهفته است که سازمانی متحد و انقلابی در ایران بوجود نیامده که قادر برهبری مبارزه‌ی توده‌های خلق باشد .

حزب دمکرات کردستان برای تحقیق این اتحاد هم علیه شوینیزم ایرانی که منکر وجود ملت کرد است و هیچ نوع حقوق ملی برایش قائل نیست و هم علیه ناسیونالیسم تنگ نظرانه‌ی کرد که بین شاه و خلقهای ایران فرق نمیگذارد مبارزه میکند . هم شوینیزم ایرانی و هم ناسیونالیسم تنگ نظرانه‌ی کرد هر دو دشمن وحدت ملی خلقهای ایرانند . در ضمن حزب دمکرات کردستان براین

عقیده است که در شرایط کنونی خطر شوینیزم
 عظمت طلبانه‌ی ایرانی خطر عمده بشمار می‌آید .
 حزب دمکرات کردستان این برنامه را در
 مقابل خلق کرد مطرح میکند و از همه‌ی ساکنین
 کردستان کارگران دهقانان ، روشنفکران ،
 بازاریان ، عشایر میهن پرست و از همه‌ی فرزندان
 شرافتمند کردستان دعوت میکند که برای تحقق
 بخشیدن به مفاد این برنامه بکوشند . حزب
 دمکرات کردستان اطمینان دارد که اتحاد و
 مبارزه‌ی پیگیر خلق کرد دوش بدوش خلقهای
 دیگر ایران میتواند و باید رژیم وابسته به امپرو
 یالیزم شاه را سرنگون سازد . اکنون بر اعضاء
 و طرفداران حزب است که این برنامه را به میان
 توده‌های خلق کرد ببرند ، درباره‌ی آن سخن
 گویند و نظر حزب ما را در باره‌ی مسائل
 اقتصادی ، سیاسی و اجتماعی کشور توضیح دهند .
 توده‌های مردم باید بخوبی این برنامه را
 بفهمند و آنرا برنامه‌ی فعالیت سیاسی خود تلقی
 کنند . تنها در آن هنگام است که برنامه‌ی حزب ما
 تبدیل به یک نیروی مادی توانا خواهد شد و
 سراسر میهن ما را بحرکت در خواهد آورد . تنها
 در آن هنگام است که نیروی بی‌پایان خلق برای
 اجرای برنامه‌ی ما به جنبش در خواهد آمد و
 پیروزی نهائی برای کشور ما ببار خواهد آورد .

خلق ما در این مبارزه با تکیه به نیروی خود، از پشتیبانی همه‌ی خلقهای جهان و همه‌ی نیروهای دمکراتیک و ملی در سراسر گیتی برخوردار است. خلق کرد تنها ملت ده‌دوازده میلیونی خاور میانه است که از حق تعیین سرنوشت خود محروم مانده است. در کردستان عراق بخشی از خلق کرد بعد از مبارزه‌ای طولانی حقوق ملی خود را بشکل خودمختاری بدست آورده و برای تثبیت آن کوشش میکند. بکوشیم تا میلیونها کرد در ایران نیز در چهارچوب ایرانی دمکراتیک حق خودمختاری خود را بدست بیاورند.

حزب دمکرات کردستان آرمانهای خود را در این برنامه گنجانده است. تحقق بخشیدن به این آرمانها وظیفه‌ی حکومت خود مختار کردستان است که در چهارچوب ایرانی دمکراتیک تشکیل خواهد شد.

برنامه‌ی حزب دمکرات کردستان

هدفهای کلی

۱ - حزب دمکرات کردستان حزب پیشاهنگ خلق کرد در کردستان ایران است و همراه نیروهای مترقی همه‌ی خلقهای ایران علیه امپریالیزم و رژیم ارجاعی سلطنتی و برای آزادی سراسر ایران و بدست آوردن حق تعیین سرنوشت خلق کرد در کردستان ایران مبارزه میکند .

۲ - حزب دمکرات کردستان هوادار صلح و دوستی بین خلقهاست و از مبارزه‌ی رهایی‌بخش همه‌ی کشورها علیه امپریالیزم جهانی پشتیبانی میکند .

۳ - آرمان نهائی حزب دمکرات کردستان ساختمان جامعه‌ی عادلانه‌ی سوسیالیستی است .

۴ - شعار استراتژیک حزب دمکرات کردستان ایجاد خودمختاری برای کردستان ایران در چهارچوب ایرانی دمکراتیک است .

۵ - حکومت ملی خودمختار کردستان همه‌ی سرزمین کردستان ایران را شامل می‌گردد مرزهای

کردستان ایران به ترتیبی تعیین میشود که با شرایط تاریخی و جغرافیائی و اقتصادی و خواست اکثریت ساکنین این منطقه مطابقت بکند .

اداره‌ی امور دولتی

۶ - امور مربوط به سیاست خارجی ، دفاع و طرح ریزی برنامه‌های اقتصادی درازمدت برای سراسر ایران در صلاحیت حکومت دمکراتیک ایران میباشد . جز در موارد مذکور صلاحیت اداره‌ی سازمان دولتی در کردستان در اختیار حکومت خودمختار کردستان است . نمایندگان حکومت ملی خودمختار کردستان در اداره‌ی امور حکومت مرکزی شرکت خواهند داشت .

۷ - در حکومت ملی خودمختار کردستان تمام قدرت در دست مردم متمرکز است که بوسیله‌ی نمایندگان خود در مجلس ملی کردستان آنرا اعمال میکنند .

۸ - مجلس ملی کردستان عالی‌ترین ارگان حاکمیت در حکومت ملی خودمختار کردستان بشمار میرود . نمایندگان مجلس از طرف مردم انتخاب میشوند . همه‌ی کسانی که سن آنها به ۱۸ سال برسد حق انتخاب‌کردن و آنهائیکه سنشان به ۲۱ سال برسد حق انتخاب‌شدن دارند . انتخابات عمومی ، متساوی ، مستقیم و مخفی خواهد بود .

زن و مرد در انتخاب کردیزو انتخاب شدن برابرند .
۹ - سازمان دولتی در کردستان از بالا
پائین در دست ارگانهای حکومت ملی خودمختار
کردستان است . اداره‌ی امور دولتی که بر اساس
ارسال مامور از مرکز قرار دارد الغاء میگردد .
۱۰ - پلیس و ژاندارمری منحل میگردد و
جای خود را به نیروهای ملی (پیشمرگه) میدهند .
بجای ارتش ارتجاعی شاهنشاهی ارتش خلق
برای دفاع از میهن و دستاوردهای خلق تاسیس
میگردد .

۱۱ - زبان کردی زبان رسمی حکومت ملی
خودمختار کردستان است . در همه‌ی مراحل
آموزش تدریس بزبان کردی است و در ادارات
دولتی هم این زبان بعنوان زبان رسمی بکار برده
میشود . زبان فارسی مانند مناطق دیگر ایران در
حکومت ملی خودمختار کردستان نیز زبان رسمی
دولتی بشمار میرود و در مدارس بعد از کلاس
چهارم ابتدائی کودکان کردستان بغیر از زبان
کردی زبان فارسی را نیز تحصیل میکنند .

۱۲ - اقلیت‌های ملی ساکن کردستان با
کردها حقوق متساوی دارند . حقوق فرهنگی آنها
تأمین خواهد شد و کودکانشان در مدارس ابتدائی
حق تحصیل بزبان مادری خواهند داشت .
اقلیت‌ها حق دارند روزنامه و کتاب بزبان خود

منتشر نمایند .

۱۳ - حکومت خودمختار کردستان آزادیهای دمکراتیک ، آزادی بیسان و مطبوعات ، آزادی تشکیل سازمان و سندیکارا برای همه طبقات دمکراتیک و قشرهای خلق تامین میکند . ساکنین کردستان در انتخاب شغل و محل اقامت خود آزادند و آزادی مسافرت دارند .

۱۴ - دولت از مذهب تفکیک میگردد عقیده‌ی مذهبی آزاداست و پیروان همه‌ی مذاهب در مقابل قانون یکسانند . قانون تبعیض نژادی و مذهبی را محکوم میکند .

۱۵ - زن و مرد در خانواده و جامعه حقوق متساوی دارند و در مقابل کار متساوی مزد متساوی دریافت میدارند .

۱۶ - راه اصلی پیشرفت اقتصادی سراسر ایران و همچنین کردستان صنعتی کردن کشور طبق اصول جدید و مطابق با دستاوردهای انقلاب علمی و تکنیکی در جهان است . ایجاد بنیان اقتصادی و اجتماعی که برای صنعتی کردن کشور ضروری است یکی از اساسی‌ترین وظایف حکومت دمکراتیک ایران و حکومت ملی خودمختار کردستان است .

۱۷ - حکومت ملی خودمختار کردستان بوسیله‌ی بخش عمومی اقتصادی که بخش اساسی

برای پیشرفت اقتصادی محسوب می‌گردد ، صنایع پیش‌افتاده را در کردستان تأسیس میکند و از صنایع ملی و محلی حمایت می‌نماید . در کنار بخش عمومی اقتصادی بخش تعاونی و خصوصی نیز در صنعتی کردن کشور سهم خواهند بود .

۱۸ - منابع زیر زمینی و همچنین آبها و جنگلها و مراتع که ثروت همه‌ی مردم کردستان بشمار میرود ، ملی می‌گردد و حکومت ملی خودمختار کردستان برفع توده‌های مردم از آنها بهره‌برداری خواهد نمود .

۱۹ - افزایش تولید کشاورزی از راه مکانیزه کردن و بکاربردن شیوه‌های علمی در کشاورزی و طرح‌ریزی نقشه‌های آبیاری و ساختمان سدها ، سهم مهمی از سیاست اقتصادی حکومت ملی خودمختار کردستان را تشکیل میدهد .

۲۰ - حکومت ملی خودمختار کردستان برای توسعه‌ی بازرگانی داخلی و خارجی و رونق کسب و پیشه‌وری در کردستان خواهد کوشید . طرحهای اقتصادی که انجام آنها بوسیله‌ی بخش عمومی برفع تکامل اقتصادی نیست به بخش خصوصی واگذار خواهد شد . منظور از این امر استفاده از همه‌ی منابع اقتصادی برای پیشرفت کردستان است .

۲۱ - بالابردن سطح زندگی خلق و مخصوصا

زحمتکشان کردستان محتوی اصلی سیاست اقتصادی حکومت ملی خودمختار کردستان خواهد بود و این حکومت از همه نیرو و امکانات خود برای نجات اکثریت ساکنین کردستان از فقر و محرومیت استفاده خواهد نمود و زندگی برای آنها تامین خواهد کرد که شایسته‌ی انسان نیمه‌ی دوم قرن بیستم باشد .

۲۲ - اصل هشت ساعت کار روزانه در همه‌جا عملی میگردد . حد اقل دستمزد کارگران تعیین میشود و با توجه به هزینه‌ی زندگی افزایش مییابد . کارگرانیکه بکارهای سخت مشغولند نباید بیش از شش ساعت کار بکنند . کارگران در مقابل حوادث کار و بیماری و پیری بیمه میشوند . بکارگماردن کودکانیکه سنشان کمتر از ۱۴ سال میباشد ممنوع است .

۲۳ - زمین بکسی متعلق است که آنرا کشت میکند . همه‌ی زمینهای دشمنان خلع در بین دهقانان فاقد زمین تقسیم میشود . قسط زمینهایی که در بین دهقانان تقسیم شده قابل پرداخت نخواهد بود .

۲۴ - حکومت ملی خودمختار کردستان باید به دهقانان کمک بکند تا بتوانند وسایل کشاورزی برای خود تهیه نمایند ، محصولات کشاورزی را از آنها بقیمت مناسب بخرد و قرض‌های درازمدت با

سود کم در اختیارشان بگذارد • وام دهقانان به ربا خواران شهر و ده و دشمنان خلق پس داده نمیشود • پیگیری در سرتاسر کردستان ممنوع و هیچگونه عوارضی از دهقانان گرفته نخواهد شد •

۲۵ - حکومت ملی خودمختار کردستان توجه ویژه‌ای به دمداری مینول خواهد داشت • چراگاهها با شرایط مساعد بدامپرووران واگذار خواهد شد و راه‌علمی و صحیح دامپروری بآنها آموخته خواهد شد •

سیاست فرهنگی و بهداشتی

۲۶ - همه‌ی کودکان کردستان دختر و پسر باید تا ۱۵ سالگی اجباراً تحصیل کنند • حکومت ملی خودمختار کردستان برای ازبین بردن بیسوادی با سرعت اقدام خواهد کرد • در حکومت ملی خودمختار کردستان تامین هزینه‌ی تحصیل ابتدائی بعهده‌ی سازمان دولتی است و در بقیه‌ی مراحل آموزش مجانی است • دولت بمدارس آموزش دینی نیز کمک خواهد نمود •

۲۷ - حکومت ملی خودمختار کردستان برای بالا بردن سطح فرهنگی خلق و تاسیس مراکز فرهنگی و علمی مانند تئاتر و سینمای ملی و آموزشگاههای عالی و دانشگاه اقدام خواهد کرد •

۲۸ - توجه به پیشرفت ادبیات و زبان کردی و پشتیبانی از نویسندگان و دانشمندان کرد خط مشی دائمی سیاست فرهنگی حکومت ملی خودمختار کردستان خواهد بود .

۲۹ - بروشنفکران کردستان باید بر حسب استعدادشان کار واگذار گردد . حکومت ملی خودمختار کردستان سیاستی نسبت به روشنفکران پیش خواهد گرفت که موجب شود آنان از مهاجرت منصرف شوند و بمیهن خود خدمت نمایند .

۳۰ - حکومت ملی خودمختار کردستان برای بالا بردن سطح بهداشتی همه‌ی خلق خواهد کوشید و برای ریشه‌کن کردن بیماریهایی که در کردستان شیوع دارند شدیداً مبارزه خواهد کرد و شرایطی بوجود خواهد آورد که همه‌ی خلق کردستان بتوانند از کمک مجانی پزشکی برخوردار گردند .

سیاست خارجی

۳۱ - حکومت دمکراتیک ایران سیاست خارجی بیطرف و مستقلی پیش خواهد گرفت و روابط دوستی با همه‌ی کشورها بر اساس احترام متقابل و شناسائی حاکمیت ملی و عدم دخالت در امور یکدیگر برقرار خواهد ساخت .

۳۲ - حکومت دمکراتیک ایران از مبارزه‌ی رهائی‌بخش و ضد امپریالیستی خلقها و حق

تعیین سرنوشت ملتها بدست خود پشتیبانی خواهد کرد .

۳۳ - حکومت دمکراتیک ایران در داخل سازمان ملل متحد و خارج از این سازمان از صلح جهانی و همزیستی مسالمت آمیز در بین خلقها دفاع میکند و طرفدار حل مسائل بین المللی از طریق مذاکره و بدون بکاربردن زور است .

۳۴ - حکومت دمکراتیک ایران باید تبدیل به پایگاهی برای کمک به مبارزهی آزادیخواهانهی خلقهای ستمدیدهی جهان و مخصوصا خاورمیانه گردد و پناهندگی سیاسی بهمهی انسانهای میهن پرست و آزادیخواه خواهد داد . همچنین حکومت ملی خود مختار کردستان از همهی امکانات خود برای کمک برادران کرد در بخشهای دیگر کردستان استفاده خواهد کرد و پناهندگی سیاسی بهمهی کردهای میهن پرست خواهد داد .

اساسنامه‌ی حزب دمکرات کردستان

ماده‌ی اول - نام و ماهیت حزب

۱ - نام حزب حزب دمکرات کردستان است .

۲ - حزب دمکرات کردستان حزب انقلابی همه‌ی خلق کرد در کردستان ایران است و بویژه کارگران و دهقانان و روشنفکران انقلابی را در صفوف خود متشکل میسازد .

۳ - حزب دمکرات کردستان در فعالیت خود از تئوری علمی تکامل جامعه پیروی میکند .

ماده‌ی دوم - عضویت حزب

۱ - همه‌ی هموطنان ساکن کردستان ایران و هر کرد ایرانی که سنش به ۱۸ سال برسد میتواند عضویت حزب دمکرات کردستان درآید در صورتیکه :

- برنامه و اساسنامه‌ی حزب را قبول کند .
- در یکی از سازمانهای حزب فعالیت نماید .
- حق عضویت پردازد .

— بعنوان فردی میهن پرست و مترقی شناخته شود .

ماده‌ی سوم — وظایف عضو حزب

- ۱ — عضو حزب موظف است :
  - برای تحقیق آرمانهای حزب که در برنامه ذکر شده فعالیت بکند .
  - با همه‌ی نیرو برای حفظ وحدت تشکیلاتی و فکری حزب بکوشد .
  - طبق اساسنامه‌ی حزب از دیسپلین حزبی پیروی کند .
  - حافظ اسرار حزب باشد .
  - سطح معلومات سیاسی و اجتماعی خود را بالا ببرد .
  - سیاست حزب را بمیان توده‌های خلق ببرد و رابطه‌ی حزب را با توده‌ها تقویت نماید و از نظرات و تجارب آنها استفاده نماید .

ماده‌ی چهارم — حقوق عضو حزب

- ۱ — عضو حزب حق دارد :
  - بعضویت هر يك از ارگانهای حزبی انتخاب شود .
  - از هر عضو و یا ارگانی در جلسات حزبی و یا در مطبوعات حزبی انتقاد کند .

– به هر يك از ارگانهای حزبی پیشنهادی
بکند و یا نظری بدهد و از هر يك از ارگانهای
حزبی سوال نماید .

– از هر ارگان پائین تر به ارگان بالاتر
شکایت کند .

– در تعیین خط مشی سیاسی حزب شرکت
نماید .

– در هر جلسه‌ی حزبی که فعالیت سیاسی
و حزبی او را ارزیابی میکند و میخواهد در باره‌ی
او تصمیم بگیرد حاضر شود .

ماده‌ی پنجم – شرایط پذیرش عضو

۱ – برای اینکه کسی عضویت حزب درآید
باید :

– از طرف دو نفر اعضای حزب معرفی شود .
– یکسال دوره‌ی آزمایشی بگذراند .

– از طرف اکثریت اعضای حوزه یا ارگان
بالاتر عضویت پذیرفته شود .

۲ – این اشخاص نمیتوانند عضویت حزب
درآیند :

- خائنین بخلق و جاسوسان .
- نژادپرستان و مرتجعین .
- اعضاء احزاب سیاسی دیگر .

ماده‌ی ششم - مجازات عضو

۱ - اعضائیکه وظیفه‌ی خود را انجام ندهند و یا خلاف اساسنامه‌ی حزب رفتار کنند مجازات میشوند . مجازات حزبی عبارت است از توبیخ شفاهی ، توبیخ کتبی ، سلب مسئولیت ، تعلیق و اخراج . طولانی‌ترین مدت تعلیق عضو یکسال است . عضو معلق طی مدت تعلیق از حقوق عضو حزب محروم است .

۲ - مجازات حزبی از طرف سازمان حزبی هر عضو با اکثریت آراء تعیین میشود .

۳ - منظور از مجازات حزبی تربیت عضو است و تنها هنگامی عضو مجازات میشود که شیوه‌های دیگر مانند انتقاد و اندرز در اصلاح رفتار او موثر واقع نگردد .

۴ - عضویکه اخراج میگردد حق دارد از ارگان بالاتر تقاضای رسیدگی بکند و میتواند این تقاضا را بکنگره نیز بفرستد .

ماده‌ی هفتم - ساختمان سازمان حزب

۱ - اصل اساسی ساختمان سازمان حزب سانترالیزم دمکراتیک است .

۲ - سانترالیزم دمکراتیک بدین معنی است

که :

- همه‌ی ارگانهای حزبی از پائین بی‌الا انتخابی هستند .
- ارگانهای حزبی هم باعضائی که آنها را انتخاب کرده‌اند هم بارگانهای بالاتر فعالیت خود را مرتبا گزارش می‌دهند .
- عضو تابع سازمان و اقلیت اعضاء تابع اکثریت اعضا میباشد .
- در داخل حزب برای همه‌ی اعضای حزب بدون تبعیض دیسپلن واحدی وجود دارد .
- تصمیمات ارگان های مافوق بدون قید و شرط از طرف ارگانهای پائین اجرا میگردد .
- بحث و تصمیم از بالاترین تا پائین‌ترین ارگان با در نظر گرفتن امکانات ، دسته جمعی است . فردپرستی و تکروی در حزب محکوم است .

ماده‌ی هشتم - کنگره‌ی حزب

- ۱ - عالی‌ترین ارگان حزب کنگره است .
- ۲ - کنگره‌ی حزب هر دو سال یکبار از اعضاء کمیته‌ی مرکزی و بر حسب نسبتی که کمیته‌ی مرکزی تعیین میکند ، از نمایندگان همه‌ی اعضاء و سازمانهای حزبی تشکیل میگردد .
- ۳ - کنگره‌ی فوق العاده طبق درخواست کمیته‌ی مرکزی و یا ثلث اعضاء حزب دعوت

میشود :

۴ - وظایف و صلاحیات کنگره عبارت است از :

- بحث در باره‌ی گزارش کمیته‌ی مرکزی و تصمیم درباره‌ی آن .

- تعیین خط مشی عمومی سیاسی ، استراتژی و تاکتیک حزب .

- تصویب برنامه و اساسنامه‌ی حزب و در صورت لزوم تغییر و تبدیل آنها .

- انتخاب کمیته‌ی مرکزی . اعضا کمیته‌ی مرکزی باید حد اقل سه سال سابقه‌ی عضویت در حزب داشته باشند .

ماده‌ی نهم - کنفرانس حزبی

۱ - کنفرانس حزب در صورتی دعوت میشود که :

- امکان تشکیل کنگره موجود نباشد .
- مسائلی مطرح گردد که کمیته‌ی مرکزی از حل آنها عاجز باشد .

- در چنین شرایطی کنفرانس صلاحیت کنگره‌را خواهد داشت .

۲ - کنفرانس از اعضاء کمیته‌ی مرکزی و نمایندگان کمیته‌های شهر و شهرستان و سازمانهای وابسته به کمیته‌ی مرکزی تشکیل میگردد .

ماده‌ی دهم - کمیته‌ی مرکزی

۱ - کمیته‌ی مرکزی در فاصله‌ی مابین دو کنگره عالیترین ارگان حزبی است و امور حزب را اداره میکند .

۲ - وظایف و صلاحیات کمیته‌ی مرکزی از اینقرار است :

- تصمیمات کنگره‌ها را اجرا میکند .
- مسئول روابط حزب با سازمانها و احزاب دیگر است .

- بوروی سیاسی و دبیر کل حزب را که در مقابل کمیته‌ی مرکزی مسئولیت دارند ، انتخاب مینماید .

- نسبت حق عضویت اعضاء حزب را تعیین میکند و مسئول درآمد و مخارج حزب است .
- حد اقل هر سه ماه یکبار تشکیل جلسه میدهد . اعضاء احتیاط کمیته‌ی مرکزی در جلسات کمیته‌ی مرکزی بارای مشورتی شرکت میکنند .

ماده‌ی یازدهم - بوروی سیاسی

۱ - در فاصله‌ی مابین دو جلسه‌ی کمیته‌ی مرکزی بوروی سیاسی وظایف کمیته‌ی مرکزی را بعهده میگیرد و مسئول اجرای تصمیمات کمیته‌ی مرکزی است .

۲ - بوروی سیاسی گزارش فعالیت خود را

مرتباً به کمیته‌ی مرکزی میدهد .

ماده‌ی دوازدهم - سازمانهای حزبی

- ۱ - پایه‌ی سازمان حزبی حوزه‌است . تعداد
اعضاء حوزه نباید از سه نفر کمتر باشد .
- ۲ - سازمانهای حزبی را در بخش کمیته‌ی
بخش ، در شهر کمیته‌ی شهر و در شهرستان
کمیته‌ی شهرستان رهبری میکند .
- ۳ - وظیفه‌ی حوزه و کمیته‌ی بخش و شهر
و شهرستان تبلیغ سیاست حزب در میان توده‌های
مردم و اجرای تصمیمات کمیته‌ی مرکزی و اداره‌ی
امور حزبی است .
- ۴ - کمیته‌ی هر سازمان حزبی از طرف
اعضاء آن سازمان انتخاب میگردد .
- ۵ - عالیترین ارگان هر سازمانی کنفرانس
آن سازمان است که حد اقل دو سال یکبار از
نمایندگان همه‌ی اعضای حزبی سازمان مزبور
تشکیل میگردد .

ماده‌ی سیزدهم - درآمد حزب

- ۱ - درآمد حزب عبارت است از حق عضویت
و درآمد بنگاههای حزبی و کمک دوستان حزب .

